

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 145

Hazinenin ve İktisadi Devlet Teşebbüslerinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkındaki 154 sayılı Kanuna ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/168; C. Senatosu 1/226)

(Not : M. Meclisi Sıra Sayısı : 245)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1504 - 6762*

2 . 5 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 29 . 4 . 1963 tarihli 79 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Hazinenin ve İktisadi Devlet Teşebbüslerinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında 154 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 26 . 3 . 1962 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 19 . 12 . 1962, 22 . 3 . 1963 ve 29 . 4 . 1963 tarihli 19, 61 ve 79 ncu birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 245)

Bütçe Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Bütçe Komisyonu
Esas No: 1/226
Karar No: 94*

31 . 5 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Genel Kurulunun 19 . 12 . 1962, 22 . 3 . 1963 ve 29 . 4 . 1963 tarihli 19, 61 ve 79 ncu birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen «Hazinenin ve İktisadi Devlet Teşebbüslerinin tahkimi hakkındaki 154 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı» Komisyonumuzun 28 . 5 . 1963 tarihli toplantısında Maliye Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde görüşüldü.

İşbu ek kanun tasarısı ile; 6 . 12 . 1960 tarih ve 154 sayılı Kanunla; Hazinenin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı, Amortisman ve Kredi Sandığı, İşçi Sigortaları ve bu kanuna bağlı cetvelde gösterilen daire, teşekkül, banka ve kurumlara olan borç ve alacaklarıyla bu teşekküllerin birbirleri arasındaki alacak ve borçların tahkim ve tasfiye-

sinden sonra mütaaddit teşekkül kurum ve banka üzerinde işbu tek kanunla: Tahakkuk eden 1 661 923 511,11 liralık Hazine alacağından; 194 639 945,40 liralık kısmının Milli Savunma Bakanlığının bu teşekkül, kurum ve bankalara 1960 ve daha evvelki bütçe yıllarından birikegelmiş borçlarına; 685 862 975,83 liralık kısmının; Etibank teşekkül ve işletmelerinin bilanço zararlarıyla Hazineden olan bir kısım alacaklarına; 160 243 843,16 liralık kısmının ise; Hazinenin T. C. Ziraat Bankasının sermayesine iştirak hissesi olarak 1954 ten 1959 a kadar birikegelmiş borçlarına;

Maahsubedilmesini derpiş etmektedir.

Tasarı Komisyonumuzca da uygun görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş birinci ve ikinci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisince; 154 sayılı Kanun ile derpiş edilen tahkim ve tasfiye haricinde kaldığı zehabı ile hakkında bir muamele yapılmamış olan T. C. Ziraat Bankasının; T. C. Amortisman ve Kredi Sandığına olan borçları ile T. C. Ziraat Bankasının Tarım Satış Kooperatiflerinden olan ve T. C. Merkez Bankası reeskontlarına istinadetmeyip bankanın kendi kaynaklarından finanse edilmiş olması sebebi ile Konsolidasyon dışında bırakılan faizi ile birlikte 300 000 000 lirayı teeavüz eden alacağı da bir an evvel tasfiyesini derpiş etmek gayesiyle tasarıya ilâve edilen 3 ncü maddenin kabulünde zaruret görülmüştür.

Ancak 154 sayılı Kanununun 9 ncü maddesiyle istihdaf edilen işbu tasfiye neticesinde tahakkuk edecek borçların Hazinece alacaklı kurumlara % 6 faizli ve 25 yıl vâdeli tahvil verilmek suretiyle ödeneceği prensibi kabul edilmiş olduğuna göre mahiyeten farklı olmayıan işbu maddedeki Hazine borçlarının da bu suretle konsolide edilmesi daha uygun ve mantıklı olacağı düşünülmüştür. Fakat 154 sayılı Kanununun ısdarından 2 sene geçmiş olduğuna göre işbu maddenin son fıkrasında Millet Meclisince kabul edilen 10 senelik müddet ahengi bozacağından bunun da 9 ncü maddede derpiş edilen müddete göre ayarlanması uygun görüldüğünden 3 ncü madde bu esasa göre değişik şekilde 4, 5, 6 ncü maddeler Millet Meclisince tesbit edilen şekillerde kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine öncelik ve ivedilikle arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili
Sakarya
Yâzım Yurdakul

Bu raporda Sözcü
Van
Faruk Işık

Ankara
Niyazi Ağırnaslı

Balıkesir
Kadri Öztas

Konya
Mustafa Dinekli

Çanakkale
Âli Aksoy

Tabii Üye
Haydar Tunçkanat

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Hazinenin ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında 154 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Toprak Mahsulleri Ofisi, Et ve Balık Kurumu, Petrol Ofisi, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu, Denizcilik Bankası, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu, Türkiye Emlâk Kredi Bankası, Etibank ve Sümerbankın Hazinenin ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkındaki 154 sayılı Kanununun 4, 7 ve 8 nci maddeleri gereğince Hazinece devralınan borçları dolayısıyla aynı kanunun 16 ncı maddesine göre meydana gelen ve Bakanlar Kurulu tarafından tahsili kararlaştırılmış bulunan Hazine alacağından,

a) Millî Savunma Bakanlığının bu teşebbüslere olan geçmiş yıl borçlarını,

b) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu bilanço zararlarını,

c) Etibank'ın Sarıyar Barajı inşaat masraflarına iştirak hissesinden ve Seyitömer - Kütahya demiryolunun Bayındırlık Bakanlığına devrinden dolayı genel bütçeden olan alacağı ile adı geçen Bankaya bağlı elektrik işletmeleri bilanço zararlarını,

d) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının muhtaç çiftçilere dağıtılmak üzere Toprak Mahsulleri Ofisinin aldığı tohumluk bedellerinden dolayı birikmiş borcunu,

Mahsup suretiyle ödemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 2. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının Toprak Mahsulleri Ofisine olan ve birinci maddenin (d) bendine göre ödenecek tohumluk borcu dolayısıyla meydana gelecek Hazine alacağı, adı geçen bankanın ödenmemiş sermayesine mahsubedilir.

MADDE 3. — T. C. Amortisman ve Kredi Sandığının T. C. Ziraat Bankasına yaptığı ikrazatın, vâdesi gelmiş veya gelmemiş taksitleri bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki faizli bakiyeleri üzerinden 154 sayılı Kanunun 9 ncü maddesine göre tahkim ve itfa olunur.

T. C. Ziraat Bankasının Tarım Satış Kooperatiflerinden Bakanlar Kurulu kararlarına ve

BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

Hazinenin ve İktisadi Devlet Teşebbüslerinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında 154 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — T. C. Amortisman ve Kredi Sandığının T. C. Ziraat Bankasına yaptığı ikrazatın, vâdesi gelmiş veya gelmemiş taksitleri bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki faizli bakiyeleri üzerinden 154 sayılı Kanunun 9 ncü maddesine göre tahkim ve itfa olunur.

T. C. Ziraat Bankasının Tarım Satış Kooperatiflerinden Bakanlar Kurulu kararlarına ve

ya Bakanlık emirlerine istinaden müdahale ve aynı gaye ile yapılmış ortak mubayaaları dolayısıyla donmuş ve seyyaliyetini kaybetmiş olan alacakları ve K : 907 sayılı kararlarla tesis edilmiş olan tevzin fonu açıkları bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki faizli bakryeleri üzerinden Hazine tarafından 1 nci fıkra gereğince deruhde edilecek T. C. Ziraat Bankası borçları ile takas ve mahsubolunur.

Bu şekilde takas ve mahsubu mümkün olmayan T. C. Ziraat Bankası alacakları, faizi ile birlikte (on yıl içinde on eşit taksitte Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak tahsisatlarla ödenir.)

MADDE 4. — Birinci, ikinci ve üçüncü maddeler gereğince yapılacak mahsup işlemlerinin bütçe hesaplarına intikali, 154 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin son fıkrası hükümlerine göre icra olunur.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

ya Bakanlık emirlerine istinaden müdahale ve aynı gaye ile yapılmış ortak mubayaaları dolayısıyla donmuş ve seyyaliyetini kaybetmiş olan alacakları ve K: 907 sayılı kararlarla tesis edilmiş olan tevzin fonu açıkları bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki 1 nci fıkra gereğince deruhde edilecek T. C. Ziraat Bankası borçları ile takas ve mahsubolunur.

Bu şekilde takas ve mahsubu mümkün olmayan T. C. Ziraat Bankası alacakları 1 nci fıkradaki esas dairesinde tahkim ve itfa olunur.

MADDE 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.